

inspektøren ikke har indstillet og Ministeren ikke godkendt dem. Det forekommer mig herefter, at jeg er fuldt berettiget til at sige, at Initiativet ligger hos Regeringen, eller i alt Fald fuldt berettiget til at sige, at Initiativet ikke er tillagt Lodseierne. — Paa et andet for mig ikke uvæsentligt Punkt har den høitærede Minister ganske vist misforstaaet mig. Jeg har nemlig — og med Forsæt — ikke talt om, hvad Lovudkastet kalder naturlige Diger. Jeg skal ikke opholde mig videre ved dette Udtryk. Lovudkastet har naturligvis ikke kunnet mene Andet dermed end saadanne naturlige Bævn mod Dverfvømmelse, som ere givne i selve de naturlige Jordbundsforhold, Havstof, Klint mod Stranden osv. Jeg har med Forsæt ikke villet omtale disse, fordi det forekommer mig, at de kun høist uegentlig kunne kaldes Diger eller høre ind under Digeloven, men jeg er selvfølgelig aldeles enig med den høitærede Minister i, at det er utilbørligt, naar Enkeltmand vilkaarlig ødelægger saadanne naturlige Bævn til Skade for andre Lodseiere. Det, jeg har talt om, har netop kun været det, som i egentlig Forstand kan kaldes Diger, og det Punkt, som jeg særlig fremhævede som betegnende for Lovudkastets Tanke, for, hvor vidt man har troet at kunne gaa i Indskrænkning af den private Frihed til at vaabe for sit Eget, var ikke engang det, den cærede Mintster nævnte, Bevarelsen af et fra ældre Tid tilstedeværende Dige, men det var det Forhold, som omtales i Lovudkastets § 28, hvor det udtrykkelig siges, at ingen Mand maa bygge et nyt Dige paa sin egen Eiendom til Beshyttelse for sig selv uden Samtykke af Indenrigsministeren. Jeg tror altsaa dog i Birkeligheden, at min Bemærkning var begrundet, at man i dette Lovforslag er gaaet ikke lidt videre i Indskrænkning af en Mand's Raadighed paa sit Eget, end man under andre Forhold har anset det for at være tilstedeligt. Endogsaa i det af den høitærede Indenrigsminister særlig berørte Forhold, hvor der i Ly af et ældre privat Dige er kommet saadanne Tilstande tilstede, som det vilde være meget uheldigt skulde forstyrres, fordi den private Mand, som raadede over Diget, fandt det beletligt for sig ikke mere at opretholde dette, tvivler jeg om, at det er tilstedeligt at tvinge den enkelte Mand, Eieren af Diget, til, paa sin egen Beforsning vel at mærke, at vedligeholde dette, fordi det tillige tjener til Beshyttelse for Andre; thi ligesaa vist som han har tilveiebragt Bærket paa sin egen Beforsning og nærmest, maaske udelukkende, for at beshytte sin egen Eiendom, ligesaa vist forekommer det mig, at man ikke med Villighed kan forlange, at han skal bevare dette Bærk længere, end han finder det nødvendigt for sin egen Interesse. Det vilde i mine Tanker være meget vidt, naar man vilde gjøre den Grundsaetning gjældende, at Enkeltmand ikke maatte forstyrre saadanne Anlæg, som han har gjort paa sin egen Eiend-

dom for sin egen Jordbels Skyld, fordi de tillige ere komne Naboen tilgode. Det vilde f. Ex. have til Følge, at en Aaplantning, som en Mand har tilveiebragt paa sin egen Eiendom, ikke maatte fjernes, fordi der i Lø af denne private Foranstaltning var opstaaet en Tilstand, som vilde lide under, at Bøveltet forsvandt. Jeg kan være fuldstændig enig med den høitærede Indenrigsminister i, at det Gvne, som her foreligger, er ganske overordentlig vanskeligt at behandle, og særlig enig med ham i, at det vil være ganske overordentlig vanskeligt at udtrykke, paa hvilken Maade og i hvilket Omfang offentlig Hjælp skulde ydes til saadanne Foranstaltninger, som næsten alle vegne ved Siden af den offentlige Betydning have en stor, maaske en overveiende privat Interesse; men det forekommer mig dog, at det kan betegnes som en Mangel i Loven, at der ikke engang er en Antydning af, at Tilbud fra Amtskommunen og Staten kan ydes, naar man ser hen til, at det ved Benyttelsen af Lovforslagets Bestemmelser vil være muligt at tvinge de enkelte umiddelbart Interesserede, uden Hensyn til deres Gvne, til at bære Byrden ved saadanne Foranstaltninger, som vel have nogen Interesse for dem selv, men som tillige have en stor og overveiende Betydning for det Offentlige. Dette vil man kunne gjøre gennem Loven. Naar der saa ikke engang er saa meget til Beroligelse ligeoverfor et saa strengt Bud som en Antydning om, at Amtskommunen kan komme til Hjælp, at Staten i Tilfælde af, at Amtskommunen hjælper, ogsaa yder et forholdsmaessigt Bidrag i Anaalgi af, hvad Tilfaeldet er ved Sandflugtsforholdene, saa forekommer det mig, at det ikke er uberettiget at sige, at paa dette Punkt gaar Lovforslaget ikke vidt nok. — Jeg haaber imidlertid, at den høitærede Indenrigsminister ikke vil betragte Indvendingerne fra min Side imod Loven som værende af den Beskaffenhed, at det skulde være min Opgave at vanskeliggjøre Lovens Gang. Ivertimod, det skulde være mig særdeles høert, om det maatte lykkes den høitærede Indenrigsminister at bringe Lovforslaget igennem, og at bringe det saa hurtigt igennem, at de supplerende Bestemmelser, som jeg har antydet, maatte komme de særlig bebyrdede Gvne til Gode, som jo allerede have fundet deres Laksmaend her i Salen. Jeg for mit Vedkommende vilde anse det for at være langt heldigere, om man kunde træffe almindelige Bestemmelser for Tilfælde, som nu synes at være exceptionelle, fordi de have ramt et enkelt Punkt, men som, saa forekommer det mig, i Birkeligheden dog langtfra have en saadan Karakter, at det skulde være upbøndigt i en almindelig Lov at se hen til dem. Jeg frygter for, at den Bei, som er antydet af den høitærede Indenrigsminister, nemlig at ville søge Forholdet afgjort i ethvert enkelt Tilfælde ved en særlig Lov, at denne Bei ikke alene vilde være vanskeliggjort end at ordne Forholdet gennem et almindeligt